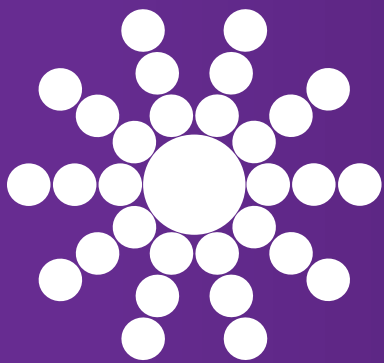

ЗЕЛС ZELS

ГЛАСИЛО | NEWSLETTER

Март / March
2016

ГЛАСИЛО

ЗАЕДНИЦА НА
ЕДИНИЦИТЕ
НА ЛОКАЛНАТА
САМОУПРАВА
НА РЕПУБЛИКА
МАКЕДОНИЈА

NEWSLETTER

ASSOCIATION
OF THE UNITS
OF LOCAL SELF -
GOVERNMENT OF
THE REPUBLIC OF
MACEDONIA

НАЈДОБРО РАНГИРАНИОТ ПРОЕКТ ЗА ЕНЕРГЕТСКА ЕФИКАСНОСТ
ДОБИ СВОЈА РЕАЛИЗАЦИЈА
**BEST RANKED PROJECT ON ENERGY EFFICIENCY
IMPLEMENTED**

ЕВАЛУАТОРИТЕ ВО ПОСЕТА НА НОВОПРИЈАВЕНИТЕ ОПШТИНИ ЗА
БФЦ СЕРТИФИКАТ
**EVALUATORS PAY VISIT TO NEWLY-REGISTERED MUNICIPALITIES FOR
THE BFC**

Почитувани,

По успешното имплементирање на проектот „Е-одобрение за градење“ во Република Србија, ЗЕЛС своите искуства започна да ги пренесува и во Република Албанија. Станува збор за нов договор што ЗЕЛС го склучи со Отворениот регионален фонд - ОРФ, во рамките на проектот „Проширување на системот Е-одобрение за градење во Југоисточна Европа“. Предвидено е ЗЕЛС да обезбеди поддршка на градењето на капацитетите на западниот сосед за воспоставување на електронскиот систем, како и систем на обуки за корисниците, истовремено да изработи анализа на законодавството во Косово, Босна и Херцеговина, Црна Гора и Албанија во однос на сегашниот начин на издавање на градежна дозвола, со утврдување на можностите за имплементирање на електронска постапка во сите четири земји. Особено е важно што овие активности претставуваат дел од третата стратесиска определба од новиот Стратесиски план за периодот од 2016-2020 година: Обезбедување на одржливост и професионалност на Извршната канцеларија на Заедницата. Искуствата во обезбедувањето, имплементирањето и одржувањето на електронските услуги за своите членки – општините, ЗЕЛС ги пренесе и на 17-та Конференција за информатичко- комуникациски технологии во Софија, на покана од Националното здружение на општини на Република Бугарија (НЗОРБ). Овие активности на ЗЕЛС беа изнесени и пред градоначалниците од Управниот одбор на оваа бугарска асоцијација на локални власти, како дел од можностите за продлабочување на соработката меѓу двете асоцијации и размена на добри искуства.

На почетокот на овој месец општина Богданци стана четвртата општина во нашата земја што се стекна со регионалниот сертификат за поволно деловно опкружување (Business Friendly Certification in South East Europe (BFC SEE)). Честитки за оваа мала општина, која има помалку од 9.000 жители, а прва се пријави на објавениот оглас на ЗЕЛС и вложи напори да се стекне со овој регионален сертификат.

Уште една убава вест во месец март. Општина Кисела Вода официјално ја промовираше реализацијата на проектот „Биомаса наместо нафта за греење во градинката „8-ми март“ - Пржино“. Станува збор за најдобро рангираниот проект (од вкупно 29 апликации), на објавениот конкурс на ЗЕЛС, за аплицирање на општините, во рамките на регионалниот проект „Енергетска ефикасност во асоцијациите на општините“ (Energy efficiency in municipal associations - EeMA).

Во согласност со потребите на единиците на локална самоуправа, ЗЕЛС достави иницијатива за изменување и дополнување на Законот за енергетика во однос на изградбата на нови системи за дистрибуција на природен гас на територија на Република Македонија, каде се бара надлежноста за доделување на договор за воспоставување на ЈПП, да ја има советот на општината.

Членови на управниот орган на Мрежата на финансиски работници, при ЗЕЛС имаа средба во Министерството за финансии, со државните советници од областа на трезорското и буџетското работење со цел разрешување на предизвиците поврзани со несоодветната комуникација на финансиските работници од општините со овој сектор и потребата од отворање на дискусија за барањето за менување на Упатството за начинот на трезорско работење, во делот што се однесува на локалните власти.

Подетални информации за овие, но и за други теми во мартовскиот број на Гласилото на ЗЕЛС.

Со почит,

Душица Перишиќ
Извршен директор на ЗЕЛС

Dear readers,

After having successfully implemented the Project “E-Building Permit” in the Republic of Serbia, ZELS commenced transferring its experience to the Republic of Albania as well. It’s about a new agreement that ZELS concluded with the Open Regional Fund ORF in the frames of the Project “Expansion of the E-Building Permit System in South East Europe”. ZELS is envisioned to support the capacity building of its west neighbour to establish the electronic system and the system of trainings for users, and shall simultaneously draft an analysis on the legislation of Kosovo, Bosnia and Herzegovina, Montenegro and Albania regarding the current manner of issuing building permits, by laying down possibilities for implementing the electronic procedure in all four countries. It is rather significant that these activities represent a part of the third strategic direction of the new Strategic Plan 2016-2020: Provision of Sustainability and Professionalism of the Executive Office of the Association. ZELS transferred the experience in providing, implementing and maintaining electronic services to its members-municipalities at the 17th Conference on Information and Communication Technologies in Sofia at the invitation of the National Association of Municipalities of the Republic of Bulgaria (NAMRB). These activities of ZELS were also presented before mayors at the Managing Board of this Bulgarian Association of Municipalities, as part of possibilities of deepening the cooperation between both associations and exchange of good practices.

At the onset of this month, the Municipality of Bogdanci became the fourth municipality of our country that obtained the Regional Business-Friendly Certificate in South East Europe (BFC SEE). Congratulations to this small municipality, with a population of less than 9,000 inhabitants, which applied first for the published advertisement by ZELS and made efforts to obtain this regional certificate.

There was further good news in March. The Municipality of Kisela Voda formally implemented the Project “Biomass instead of heating oil in kindergarten 8 March Przino”. It refers to the best ranked project (of 29 applications in total) at the published advertisement by ZELS for application of municipalities in the frames of the Regional Project “Energy Efficiency in Municipal Associations” – EeMA).

In compliance with the needs of local self-government units, ZELS submitted an initiative on amending and supplementing the Law on Energy regarding the construction of new systems for distribution of natural gas throughout the territory of the Republic of Macedonia since the construction process of new systems for distribution of gas in its territory requires a competency for assignment of an agreement for establishment of PPP, which shall be executed by the municipal council unlike so far solely executed by the Government of RM.

The members of the managing organ of the Network of Financial Professionals of ZELS held a meeting in the Ministry of Finance with state councillors in the area of treasury and budget operations striving to resolve challenges related to inappropriate communication between municipal financial professionals and this department as well as the need to open a discussion concerning the request on altering the Guide for the manner of treasury operations, i.e. the section pertaining to municipalities.

Read further detailed information about these and other topics in the March edition of the ZELS Newsletter.

Yours sincerely,

Dusica Perisic
Executive Director of ZELS

ЗАЕДНИЦА НА ЕДИНИЦИТЕ НА ЛОКАЛНАТА САМОУПРАВА НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

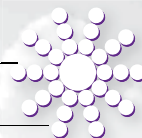
тел. +389 (0) 2 30 99 033 / факс: +389 (0) 2 30 61 994
ул. Копенхагенска бр. 5, п. факс 32, 1000 Скопје, Република Македонија
contact@zels.org.mk, www.zels.org.mk

Извршен директор на ЗЕЛС – Душица Перишиќ
Заменик извршен директор на ЗЕЛС – Ардита Дема – Мехмети
Уреднички колегиум – Весна Арсовска – Динковска, Виктор Арнаудоски
Дизајн, подготовка за печатење и печатење – Европа 92
Лекторира – Момент мал; Превод – Арта Абаз, Висар Полику и Валентина Трајко

ASSOCIATION OF THE UNITS OF LOCAL SELF-GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF MACEDONIA

tel. +389 (0) 2 30 99 033 / fax: +389 (0) 2 30 61 994
st. Kopenhagenska p. box, F. P. 32, 1000 Skopje, Republic of Macedonia
contact@zels.org.mk, www.zels.org.mk

Executive Director of ZELS – Dusica Perisic
Deputy Executive Director – Ardita Dema – Mehmeti
Editorial Board – Vesna Arsovska – Dinkovska, Viktor Arnaudovski
Graphic design and Print – Evropa 92
Proofread by: Moment Mal; Translation – Arta Abazi, Visar Poliku and Valentina Trajko

БОГДАНЦИ – ЧЕТВРТА ОПШТИНА ОД НАШАТА ЗЕМЈА СО РЕГИОНАЛЕН ПЕЧАТ ЗА ПОВОЛНА БИЗНИС ДЕСТИНАЦИЈА

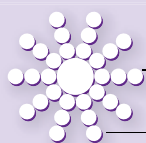
BOGDANCI – FOURTH MACEDONIAN MUNICIPALITY WITH A REGIONAL SEAL FOR FAVOURABLE BUSINESS DESTINATION

Богданци е четвртата општина во нашата земја која се стекна со регионалниот сертификат за повољно деловно опкружување (Business Friendly Certification in South East Europe (BFC SEE). Верификационата комисија даде зелено светло за општината, утврдувајќи дека локалната власт ги обезбедила потребните бодови по сите 12 критериуми за стекнување со сертификатот. Многу е значајно што и мала општина, како што е Богданци, која има помалку од 9.000 жители, вложи огромни напори и се стекна со овој регионален сертификат, кој претставува потврда и сигурност за инвеститори и стопанствениците дека ќе добијат ефикасна и ефективна услуга од општинската администрација за разработување на нивните потреби за вложување или за развивање на бизнисот. Со тоа општина Богданци покажа силна волја за поддршка на локалната економија, односно градење на пријателски и партнерски однос со стопанствениците, во насока на обезбедување на поквалитетни услови за живот на своите граѓани.

Овој резултат воопшто и не зачудува, имајќи го предвид фактот дека општина Богданци, веднаш по објавувањето на огласот од страна на ЗЕЛС за пријавување на нови општини за стекнување со БФЦ сертификатот, прва поднесе пријава. Со тоа, ја потврди својата цврста определба за развивање на успешна локалната економија и обезбедување на стручна администрација која во секој момент ќе може да излезе подготвена и да се соочи со предизвиците за привлекување на инвеститори и поддршка на постојната локална бизнис заедница. Но, оваа определба општината ја покажа и во претходниот период, кога, исто така, беше една од првите општини која ги реализира сите потребни законски предуслови за да се стекне со можноста самостојно да ја врши продажбата на градежното неизградено земјиште во државна сопственост, активност која долг период ја избегнуваа и многу поголеми општини со побројна администрација. Дека развивањето на локалната економија ѝ е приоритетна определба, општина Богданци потврди и со навременото и адекватно обезбедување на нова Стратегија за локален економски развој за периодот од 2016-2020 година, во чија изработка вклучи голем број стопанствениците што се на нејзина територија. Општината речиси секојдневно дава безрезервна поддршка на постојаниот Стопански совет, преку кој обезбедува соработка со стопан-

Bogdanci is the fourth municipality in our country that obtained the Business-Friendly Certificate in South East Europe (BFC SEE). The Verification Committee gave the green light to the municipality confirming that it has met necessary points in all 12 criteria for obtaining the certificate. It is rather significant that a small municipality as Bogdanci, with a population of less than 9, 000 inhabitants, made considerable efforts and obtain this regional certificate, which is regarded a confirmation and safety for the investors and businessmen to be offered an efficient and effective services by the municipal administration to process their investment needs or develop business. Hereby, the Municipality of Bogdanci demonstrated its resolute willingness to support the local economy in terms of providing more qualitative living conditions to its citizens.

This outcome is not astonishing at all, taking into heed that the Municipality of Bogdanci applied first once ZELS published the advertisement for application of new municipalities for obtainment of the BFC. By that, it confirmed its strong determination to develop a lucrative local economy and provide vocational administration which may at any time be in earnest to face the challenges for attracting investors and support the existing local business community. Nonetheless, the municipality demonstrated this determination in the previous period, when it was one of the first municipalities that met all required legal prerequisites to acquire the possibility to independently carry out the sale of state-owned unconstructed construction land, an activity that was avoided by many larger municipalities with a larger number of employees. The Municipality of Bogdanci confirmed that the development of local economy is its priority determination by providing on time an appropriate new Strategy on Local Economic Development 2016-2020, in the preparation of which an immense number of businessmen based in its territory were included. Almost on a daily basis does this municipality offer unswerving support to the existing business sector, through which it supports businessmen and strives to meet their expectations. It pays

ствениците и се труди да излезе во пресрет на нивните потреби. Посебно внимание посветува и на развивањето на транспарентно работење, но и себепромовирање како поволна бизнис дестинација со обезбедување на бизнис зони за градење, поддршка на туризмот, обезбедување на информативен материјал и континуирано надградување на веб страницата. Таа сè повеќе гради бренд на општина препознатлива по ветерниците и конзервната индустрија за зеленчук и овошје. Тимот на општината е мал, но квалитетот што го дава е навистина голем, поради што и без значителни забелешки верификаторите потврдија дека го заслужува БФЦ сертификатот за пријателски ориентирана општина кон бизнис заедницата. Оваа мала општина, со вкупно 22 вработени, од кои само двајца во одделението за локален економски развој, треба да претставува поттик и за другите помали општини во земјава и во регионот да го следат нејзиниот пример и да се фатат во костец со предизвикот за стекнување на овој сертификат, а пред сè во костец за подобрување на сопствените постапки и капацитети за создавање на значајни предуслови за перманентно развивање и поддршка на локалната економија. Честитки до општината за постигнатиот успех !

Евалуаторите во посета на новопријавените општини за БФЦ сертификат

Во текот на месец март, тимот на евалуатори организира посети на двете новопријавени општини за стекнување со БФЦ сертификатот: општините Илинден и Битола. На 3 март, 2016 година беше организирана еднодневна обука за тимот кој ќе го реализира целокупниот процес на сертификацијата во општина Илинден. Евалуаторите ги запознаа присутните со сите 12 критериуми и нивните подкритериуми, обезбедувањето на потребните документи кои ќе претставуваат докази за нивна исполнетост, начинот на оценувањето и воопшто со текот на реализацијата на сертифицирање. На средбата присуствуваше и градоначалникот на општината, Жика Стојановски, кој ја изрази силната определба на општината да се стекне со печат на локална власт чија администрација е целосно подготвена за поддршка и развој на локалната бизнис заедница.

На 29 март, 2016 година беше реализирана прелиминарна советодавна посета на општина Битола. Евалуаторите ги разгледаа документите што ги подготвил општинскиот тим, како доказниот материјал за исполнување на секој од 12-те критериуми. Беше укажано на пропустите во документацијата, потребата од обезбедување на дополнителни докази, а се потенцираа добрите, но и критичните места со кои ќе се соочуваат при оценувањето на постигнатиот степен на исполнетоста на условите.

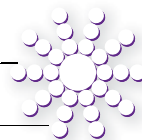
particular attention to the development of transparent work and self-promotion as a favourable business destination by providing business construction zones; supporting tourism; providing information materials and continual upgrade of its website. It is developing a brand of a municipality that is recognizable by the windmills and canned fruit and vegetable industry. The municipal team is small, but the quality it offers is really great, by which the verifiers confirmed without any significant remarks that it merits the BFC as a municipality that is business-oriented. This is a small municipality with a total of 22 employees, of whom solely two are from within the department for local economic development. Hence, it shall encourage other smaller municipalities in the country and the region to follow its example and get down to the challenge of obtaining this certificate, and above all to improve its own procedures and capacities for creating significant prerequisites for permanent development and support of local economy. Congratulations to the municipality on the achieved success!

Evaluators pay Visit to Newly-Registered Municipalities for the BFC

In the course of March, the team of evaluators paid visits to two newly-registered municipalities for obtaining the BFC: Ilinden and Bitola. On March 3, 2016 a one-day training was delivered for the team that is going to conduct the overall certification process in the Municipality of Ilinden. The evaluators familiarized the participants with all 12 criteria and respective sub-criteria; the provision of necessary documents that will serve as evidence for their fulfilment; the manner of evaluation and the certification process in general. This meeting was also attended by the Municipal Mayor, Zika Stojanovski, who expressed the strong resolution of the municipality to obtain a seal of a municipality whose administration is entirely ready to support and develop the local business community.

On March 29, 2016 a preliminary advisory visit was paid to the Municipality of Bitola. The evaluators revised the documents drafted by the municipal team as evidence material for fulfilment of each of 12 criteria. Emphasis was placed on inaccuracy in documentation; the need to provide additional evidence, thereby pinpointing good points and critical ones that will be faced during the evaluation process of the achieved level of fulfilled criteria.

ИСКУСТВАТА ОД „Е-ОДОБРЕНИЕ ЗА ГРАДЕЊЕ“ ЗЕЛС ЌЕ ГИ ПРЕНЕСЕ И ВО СОСЕДНА АЛБАНИЈА

ZELS WILL TRANSFER ITS EXPERIENCE FROM “E-BUILDING PERMIT” TO NEIGHBOURING ALBANIA

По успешното имплементирање на проектот „Е- одобрение за градење“ во Република Србија, ЗЕЛС своите искуства започна да ги пренесува и во Република Албанија. Станува збор за нов договор што ЗЕЛС го склучи со Отворениот регионален фонд ОРФ (формиран од ГИЗ, Германско друштво за интернационална соработка) во рамките на Проектот „Проширување на системот Е-одобрение за градење во Југоисточна Европа“. Предвидено е ЗЕЛС да обезбеди поддршка на градењето на капацитетите на западниот сосед за воспоставување на електронскиот систем, како и систем на обуки за корисниците. Истовремено предвидено е ЗЕЛС да изработи и анализа на законодавството во Косово, Босна и Херцеговина, Црна Гора и Албанија во однос на сегашниот начин на издавање на градежна дозвола, со утврдување на можностите за имплементирање на електронска постапка во сите четири земји.

Заради успешната примена на електронската постапка за издавање на градежни дозволи, нашата држава, според Извештајот Doing Business, на Светска банка за 2015 година, го обезбеди високото 10-то место во светот и второто во Европа, токму во делот на критериумот за издавање градежни дозволи. За обезбедување на овој рејтинг голем придонес има и ЗЕЛС, кој го овозможува непреченото користење на системот. Всушност, ЗЕЛС стекна висок рејтинг во земјава, во однос на поддршката што им ја дава на своите членки во примената на неколкуте електронски услуги за своите граѓани, но истовремено и висок рејтинг во регионот за стручното и квалитетно пренесување на искуствата во однос на имплементирањето на електронската алатка „е- одобрение за градење“. Оваа електронската апликација е првата извозна алатка на Заедницата, што минатата година беше пренесена во Република Србија, а од месец март оваа година и во Албанија. Претставници од стручната служба на ЗЕЛС во период од 15-17 март, 2016 година беа во Тирана, каде имаа средба со одговорни лица од Министерството за урбанистички развој, од Агенцијата за информатичко општество и од компанијата изработувач на софтверот. Во текот на следниот месец, во рамките на проектот, предвидени се уште неколку посети на релевантните институции во оваа земја.

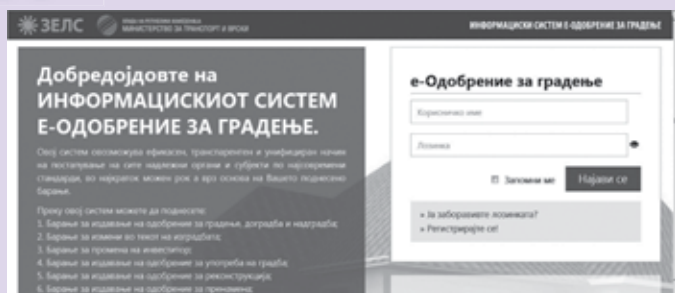
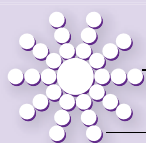
Заинтересираност за примена на оваа електронска алатка покажаа и други земји од регионот, како Црна Гора и Косово, кои минатата година испратија свои делегации во ЗЕЛС за да се запознаат со ползностите на софтверската апликација, за нивна примена и во нивните земји. Овој систем овозможува драстично намалување на временскиот рок за добивање на одобрение за градење, транспарентност во постапката и заштеда на материјали, па и човечки ресурси на локалните власти.

Особено е важно што всушност овие активности претставуваат дел од стратегиските определби на ЗЕЛС, поконкретно, утврдени се во третата стратегиска цел од новиот Стратегиски план, за периодот 2016-2020 година: обезбедување на одржливост и професионалност на Извршната канцеларија на Заедницата. Освен што се предвидува воведувањето на механизми за зголемување на наплатата на членарината од страна на членките на ЗЕЛС, оваа стратегиската насока предвидува и во-

After having successfully implemented the Project “E-Building Permit” in the Republic of Serbia, ZELS commenced transferring its experience to the Republic of Albania. It’s about a new agreement that ZELS concluded with the Open Regional Fund (established by GIZ – Open German Society for International Cooperation) in the frames of the Project “Expansion of E-Building Permit System in South East Europe”. ZELS is envisioned to provide support to the capacity building of its western neighbour in establishing the electronic system and a training system for users. Simultaneously, ZELS is expected to draft an analysis on the legislation in Kosovo, Bosnia and Herzegovina, Montenegro and Albania regarding the current method of issuing building permits, by laying down the possibilities for implementing this electronic procedure in all four countries.

Resulting from the successful application of the electronic procedure of issuing building permits, our country was highly ranked 10th worldwide and 2nd in Europe according to World Bank’s 2015 Doing Business Report in terms of the criterion for issuance of building permits. ZELS is to be credited for achieving such a rating since it enables incessant functionality of the system. In actuality, ZELS got highly ranked in the country in terms of the support it offers to its members in applying several electronic tools for its citizens, and region wide in vocational and qualitative transfer of experience concerning the implementation of the electronic tool “E-Building Permit”. This electronic application is the first export tool of the Association which was last year transferred to the Republic of Serbia, while this March to Albania. Representatives of the Executive Office of ZELS visited Tirana on March 15-17, 2016 where they held a meeting with people in charge of urban development from the Ministry of Urban Development, the Agency for Information Society and the software developer company. In the following month, several visits of key institutions are anticipated to be paid to this country in the frames of the project.

Interest for applying this electronic tool was also shown by other regional countries, such as Montenegro and Kosovo, which last year sent their delegations to ZELS to get acquainted with the advantages of the software application and their practicability in their countries. This system enables drastic reduction of the temporal deadline for obtaining a construction approval; transparency of the procedure; material and human resource saving of municipalities. It is rather significant that these activities do in fact represent some of the strategic directions of ZELS, precisely pointing to the third strategic goal of the new Strategic Plan 2016-2020: Provision of Sustainability and Professionalism of the Executive Office of the Association. Despite anticipating an introduction of mechanisms to reduce the membership fee collection by the members of ZELS, this strategic direction

ведување на поголем број на платени услуги што ќе ги реализира Заедницата. Крајната цел е ЗЕЛС и натаму да обезбеди зачувување на својата неутралност при изразувањето на јасни ставови во процесите на застапување и лобирање во име на единиците на локалните власти, што во основа е клучната улога на Заедницата.

also envisions introduction of a larger number of charged services that the Association is going to provide. The final objective of ZELS is to keep on preserving its neutrality whilst expressing clear positions in advocacy and lobbying processes on behalf of local self-government units, which is basically the key role of the Association.

ДОСТАВЕНА ИНИЦИЈАТИВА ЗА ИЗМЕНИ ВО ЗАКОНОТ ЗА ЕНЕРГЕТИКА SUBMITTED INITIATIVE ON AMENDMENTS TO THE LAW ON ENERGY

ЗЕЛС, во согласност со потребите на единиците на локална самоуправа, достави иницијатива за изменување и дополнување на Законот за енергетика до Владата на Република Македонија и до Министерството за економија. Иницијативата се однесува на законски измени во надлежноста, во однос на изградбата на нови системи за дистрибуција на природен гас на територија на Република Македонија. Имено во член 62, став 1 од Законот за енергетика, се утврдува изградбата на нови системи за дистрибуција на природен гас на определено подрачје од земјава да се врши од страна на правни лица, врз основа на договор за воспоставување на јавно приватно партнерство, доделен од Владата на РМ. Со оваа законска одредба, локалните власти сметаат дека се ограничува општината во процесот на изградба на нови системи за дистрибуција на гас на нејзината територија, со тоа што надлежноста за доделување на договор за воспоставување на ЈПП, ја има единствено Владата на РМ. Во насока на поттикнување на развојот на нови проекти за гасификација на локално ниво, како и забрзување на имплементацијата на веќе постоечките тековни проекти кои конкретни општини веќе ги имаат изработено, во иницијативата се предлага советот на единиците на локална самоуправа да биде надлежен во спроведување на постапката за изградба на нови системи за дистрибуција на природен гас во рамките на општината. Всушност, во оваа иницијатива се укажува на потребата од слично решение воспоставено во член 63 од овој Закон, каде е веќе предвидено изградбата на нови системи за дистрибуција на топлинска енергија за подрачје на единицата на локалната самоуправа да се врши врз основа на договор за воспоставување на јавно приватно партнерство што го доделува советот на единицата на локалната самоуправа. Во доставената иницијатива се предвидува регулирање и на постапката за доделување на договор за воспоставување на ЈПП за дистрибуција на природен гас. Доколку оваа надлежност се пренесе на советот на општината, освен забрзување на постапките ќе се овозможи и користење на јавните претпријатија основани од општината за реализација на проектите и ќе се стимулира меѓуопштинската соработка и пренесувањето на знаења и искуства на локално ниво.

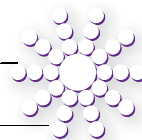
ZELS, in conformity with the needs of local self-government units, submitted an initiative on amendments and supplements to the Law on Energy to the Government of the Republic of Macedonia and the Ministry of Economy. The initiative refers to legal amendments to the competency concerning the construction of new systems for distribution of natural gas throughout the territory of the Republic of Macedonia. Namely, in Article 62, paragraph 1 to the Law on Energy, it is stipulated that the construction of new systems for distribution of natural gas in certain areas in the country shall be conducted by legal entities, based on an agreement for establishment of public-private partnership, assigned by the Government of RM.

Municipalities consider that this legal provision imposes a limit to the municipality in the process of constructing new systems for distribution of gas in its territory since the competency for assignment of an agreement for establishment of PPP can solely be executed by the Government of RM.

In terms of boosting the development of new projects on gasification at local level as well acceleration of the implementation of existing projects underway, as prepared by certain municipalities, within the initiative the municipal council is proposed to be a competent entity to conduct the procedure of constructing new systems for distribution of natural gas within the municipality.

In fact, this initiative points to the need for similar solution established in Article 63 to this Law, whereby the construction of new systems for distribution of heating energy in within a municipal area is envisioned to be conducted on the basis of an agreement for establishment of public-private partnership that is assigned by the local self-government unit.

The submitted initiative also envisages the arrangement of the procedure for assignment of the agreement for establishment of PPP for distribution of natural gas. If this competency is transferred to the municipal council, it would bring about: acceleration of procedures; utilization of public enterprises established by municipalities for implementation of projects; stimulation for inter-municipal cooperation and exchange of knowledge and experience at local level.

МОЖНОСТИ ЗА ПРОДЛАБОЧУВАЊЕ НА СОРАБОТКАТА СО БУГАРСКАТА АСОЦИЈАЦИЈА НА ЛОКАЛНИ ВЛАСТИ И ВО ДЕЛОТ НА Е-УСЛУГИТЕ

OPPORTUNITIES TO DEEPEN COOPERATION WITH THE BULGARIAN ASSOCIATION OF MUNICIPALITIES IN THE AREA OF E-SERVICES

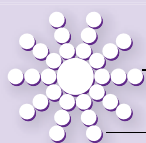
На покана од Националното здружение на општини на Република Бугарија (НЗОРБ), извршната директорка на ЗЕЛС, Душица Перишиќ, присуствуваше на првиот состанок на Управниот одбор, на оваа асоцијација на локални власти, што се одржа на 11 март, 2016 година во Софија. На состанокот беа поканети и високи функционери од централната власт на ова земја. Целта на поканата беше да се продлабочи соработката меѓу овие две асоцијации на локални власти, особено во делот на размената на добри искуства во поддршка на своите членки. Директорката Перишиќ накратко ги запозна присутните градоначалници и министрите и замениците министри со структурата на ЗЕЛС, а повеќе се задржа на електронските услуги што Заедницата им ги обезбедува и ги одржува за своите членки. Говореше за можностите и подготвеноста на ЗЕЛС да ги пренесе своите искуства за имплементирање на електронската алатка „е-одобрение за градење“ за примена од страна на локалните власти и во оваа земја. Посочи дека минатата година во Република Србија, а оваа година и во Албанија, ЗЕЛС ги пренесува своите искуства од имплементирањето на овој електронски систем, за што постигна големи успеси. Исто така, бугарската асоцијација беше поканета да се приклучи на регионалното тело за спроведување на проектот за стекнување со регионален сертификат за поволно деловно опкружување (Business Friendly Certification in South East Europe (BFC SEE), во кој е вклучен и ЗЕЛС и со кој се обезбедува поголема подготвеност на локалната администрација за поддршка на локалните стопанственици, како и за привлекување на нови инвеститори, и со што целиот регион добива имиџ за поповолна бизнис дестинација.

Истиот ден, директорката на ЗЕЛС, присуствуваше и на 17-тата по ред Конференција за информатичко-комуникациски технологии на Бугарија, што се организира од страна на повеќе организации, меѓу кои е и бугарската асоцијација на општини (НЗОРБ). И на оваа Конференција во фокусот на излагањето на Перишиќ беа електронските услуги што локалните власти им ги нудат на своите граѓани, од кои повеќето ги обезбедува и ги одржува ЗЕЛС, при што посебно беше потенциран целиот процес, но и ползностите од користењето на електронската алатка „Е- одобрение за градење“.

At the invitation of the National Association of Municipalities of the Republic of Bulgaria (NAMRB), the Executive Director of ZELS, Dusica Perisic took part in the first meeting of the Managing Board of this Association of Municipalities, held on March 11, 2016 in Sofia. High officials from the Bulgarian central government were also summoned at this meeting. The aim of the invitation was to deepen cooperation between two municipal associations particularly in terms of exchanging good experience in supporting their members. Director Perisic briefly introduced present mayors, ministers and deputy-ministers with the composition of ZELS, mainly focusing on electronic services provided by ZELS and maintained for its members. She spoke of opportunities and the readiness of ZELS to transfer its experience in implementing the electronic tool “E-Building Permit” by municipalities of this country. She highlighted that last year ZELS transferred its experience in implementing this electronic system to the Republic of Serbia, and this year to Albania, having reached great success. Meanwhile, the Bulgarian association was summoned to join the regional body for implementing the Business-Friendly Certification in South East Europe (BFC SEE), in which ZELS is also included, as it provides further readiness to the local administration to support local businessmen and attract new investors, hence the whole region obtains an image of a favourable business destination.

The same day, the Director of ZELS participated in the 17 in a row Conference on Information Communication Technologies of Bulgaria, organized by many organizations, among which the Bulgarian Association of Municipalities (NAMRB). At this conference, the address of Perisic was focused on electronic services offered by municipalities to the citizens, most of which are provided and maintained by ZELS, particularly accentuating the overall process and the advantages from using the electronic tool “E-Building Permit”.

ПУБЛИКУВАН НОВИОТ СТРАТЕГИСКИ ПЛАН НА ЗЕЛС 2016-2020 ГОДИНА

NEW STRATEGIC PLAN OF ZELS 2016-2020 PUBLISHED

ЗЕЛС го публикуваше новиот Стратегиски план за периодот од 2016-2020 година на македонски, на албански и на англиски јазик. Тој е најновиот документ на Заедницата на единиците на локалната самоуправа на Република Македонија, во кој се втемелени нејзините развојни правци за следните пет години. Станува збор за амбициозен план кој сега е фокусиран на развивање на три стратески цели: 1. Застапување и лобирање; 2. Обезбедување и одржување систем на услуги за ЕЛС и 3. Обезбедување на одржливост и професионалност на извршната канцеларија на ЗЕЛС. Во него е утврдено каде ќе се движи ЗЕЛС во идниот период и како ќе го постигне тоа. Донесен е во транспарентна постапка и во целост е резултат на ставовите и желбите на сите единици на локалните власти во земјата, членки на ЗЕЛС, чија определба е Заедницата да остане единствена, моќна и финансиски независна институција, препознатлива и влијателна во земјата и пошироко, која им обезбедува континуирана поддршка на своите членки во правец на нивно развивање како финансиски стабилни единици на локалната власт, со адекватно обучена администрација за спроведување на децентрализираните надлежности. Посебно внимание во подготвувањето на овој Стратегиски план беше посветено на соодветното дефинирање на мисијата, визијата и вредностите на ЗЕЛС.

Стратегискиот план е подготвен исклучиво со сопствените капацитети на ЗЕЛС, без никаква надворешна експертска поддршка. Од Управниот одбор на ЗЕЛС беше формирана Комисија за подготвување на овој Стратегиски план, составена од пет градоначалници: Жика Стојановски, градоначалник на општина Илинден и претседател на Комисијата, Хазби Идризи, градоначалник на општина Боговинје; Тони Коцески, градоначалник на општина Јегуновце, Мукрем Мехмеџи, градоначалник на општина Маврово-Ростуше и Билјана Беличанец-Алексиќ, градоначалничка на општина Кисела Вода. Комисијата почна активно да работи уште на почетокот на 2015 година. Членовите на Комисијата несебично го дадоа својот личен придонес и притоа успеаја да ги имплементираат сите доставени ставови и предлози на градоначалниците, советниците и општинската администрација во утврдувањето на идните посакувани правци за развој на Заедницата. Стручната служба на ЗЕЛС изготви прашалник и спроведе анкета за задоволството на членките од досегашното работење на Заедницата. Во прашалникот беше отстапен значителен простор за изнесување на ставовите и потребите на локалната власт за идните активности на ЗЕЛС. Изработената СВОТ анализа, ревидирањето на претходниот стратески план и инкорпорирањето на ставовите на локалните власти, обезбедија да се зацртаат императивите на ЗЕЛС, таа да се развива во правец каков што го посакуваат токму нејзините членки. Стратегискиот план на ЗЕЛС за периодот од 2016-2020 година беше разгледуван и усвоен од највисокото тело на заедницата, Генералното собрание на ЗЕЛС.

ZELS published its new Strategic Plan 2016-2020 in Macedonian, Albanian and English. It is the most recent document of the Association of the Units of Local Self-Government of the Republic of Macedonia, on which its development directions are based in the forthcoming five years. It refers to an ambitious plan focused on the development of three strategic goals: 1. Advocacy and Lobbying; 2. Provision and Maintenance of a System of Services for ULSGs and 3. Ensuring Sustainability and Professionalism of the Executive Office of ZELS. It lays down the development of ZELS in the upcoming period, and the manner in which that will be achieved. This plan was adopted in a transparent procedure and is an entire outcome of the positions and aspirations of all local self-government units, members of ZELS, being resolute that the Association remains a sole, powerful and financially stable institution, recognizable and influential in the country and abroad, which as such, provides continual support to its members towards their development as financially stable local self-government units with an appropriately trained administration for the execution of decentralized competencies. Particular attention whilst drafting this Strategic Plan was intended to the proper definition of the mission, vision and values of ZELS.

The Strategic Plan was solely drafted with the own capacities of ZELS, without any external expert support. The Managing Board of ZELS established a commission on drafting this strategic plan, composed of five mayors: Zika Stojanovski, Mayor of the Municipality of Ilinden and President of this Commission; Hazbi Idrizi, Mayor of the Municipality of Bogovinje; Toni Koceski, Mayor of the Municipality of Jegunovce; Mukrem Mehmedi, Mayor of the Municipality of Mavrovo-Rostuse and Biljana Belicanec-Aleksic, Mayor of the Municipality of Kisela Voda. The Commission commenced its activities at the onset of 2015. The members of this commission unselfishly gave their own contribution and succeeded in implementing all submitted positions and proposals of mayors, councillors and of the municipal administration to determine future aspired development of the Association. The Executive Office of ZELS prepared a questionnaire and conducted a members' satisfaction survey concerning the operation of the Association so far. Additional space in this questionnaire was left for local authorities to highlight their positions and needs pertaining to future activities of ZELS. The drafted SWOT analysis, the revision of the previous strategic plan and the incorporation of the positions of local authorities established the creation of the imperatives of ZELS and its development precisely in the manner aspired by its members. The Strategic Plan of ZELS 2016-2020 was considered and adopted by the General Assembly of ZELS, the highest organ of the Association.

НАЈДОБРО РАНГИРАНИОТ ПРОЕКТ ЗА ЕНЕРГЕТСКА ЕФИКАСНОСТ ДОБИ СВОЈА РЕАЛИЗАЦИЈА

BEST RANKED PROJECT ON ENERGY EFFICIENCY IMPLEMENTED

Општина Кисела Вода, официјално ја промовираше реализацијата на проектот „Биомаса наместо нафта за греење во градинката „8-ми март“ Пржино“. Станува збор за најдобро рангираниот проект (од вкупно 29 апликации), на објавениот конкурс на ЗЕЛС, за аплицирање на општините, во рамките на регионалниот проект „Енергетска ефикасност во асоцијациите на општините“ (Energy efficiency in municipal associations - EeMA).

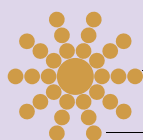
На свеченоста организирана на 25 март, 2016 година, во градинката „8-ми март –Пржино“ извршната директорка на ЗЕЛС, Душица Перишиќ, кратко посочи дека ЗЕЛС се вклучи во регионалниот проект, во кој учествуваат и асоцијациите на локалните власти од Црна Гора, Србија, Босна и Херцеговина и Косово, со цел да им обезбеди поддршка на своите членки во активностите за заштеда на енергија и заштита на животната средина. - „ Во рамките на проектот, ЗЕЛС реализира истражување за да се утврди која е најголемата потреба на општините за реализација на активности од областа на енергетската ефикасност, по што беа поставени и критериумите за учество на општините на објавениот конкурс за доставување на проект од оваа област. Имаше многу пријавени општини, но победи проектот на општина Кисела Вода. Тимот експерти кој ги оценуваше пристигнатите апликации заклучи дека ова е најдобриот проект, меѓу другото, бидејќи воведува иновативна метода за заштеда на енергија со користење на биомаса (овошни семки) и овозможува голем процент на заштита на животната средина и подобрување на квалитетот на условите за престој на најмладите“, истакна Перишиќ.

Градоначалничката на Кисела Вода, Билјана Беличанец, рече дека локалната власт се води од европските и светските

The Municipality of Kisela Voda formally implemented the Project “Biomass instead of heating oil in kindergarten 8 March in Przino”. This is the best ranked project (of 29 applications in total) upon the published competition by ZELS for applications of municipalities in the frames of the Regional Project “Energy Efficiency in Municipal Associations” (EeMA).

At the ceremony held on March 25, 2016 in kindergarten “8 March –Przino” the Executive Director of ZELS, Dusica Perisic briefly accentuated that ZELS got included in this regional project, in which municipal associations of Montenegro, Serbia, Bosnia and Herzegovina and Kosovo participate, too. Its objective is to support its members in activities on energy saving and environmental protection. “In the frames of this project, ZELS conducted a research to determine what the largest need of municipalities is regarding the conduction of activities in energy efficiency, upon which were set the criteria for participation of municipalities in the published advertisement for submission of projects in this area. There was a vast number of municipalities that applied, but the project of the Municipality of Kisela Voda won. The team of experts, which evaluated delivered applications, concluded that this was the best project, as inter alia, it introduces an innovative method of energy saving by using biomass (fruit seeds); and enables a great percentage of environmental protection and improvement of accommodation conditions’ quality of the youngest” highlighted Perisic.

The Mayor of the Municipality of Kisela Voda, Biljana Belicanec-Aleksic stated that the municipality is governed by European and global trends as well as needs

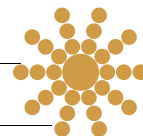
трендови и потребите за рационално, планско и економично искористување на енергенсите, преку спроведување на мерки за енергетска ефикасност, што на општината ѝ овозможуваат и финансиска заштеда. Токму затоа општината ќе продолжи со аплицирање за средства за проекти во оваа област, но ќе вложува и сопствени средства, особено за потребите за загревање на училиштата и јавните детски градинки. Таа изрази големо задоволство што токму најмладите ќе ги уживаат благодетите од овој проект, преку кој беше обезбедено објектот што е изграден во 1979 година, да добие комплетна промена на фасадата и надворешната столарија, а загревањето, наместо како досега, со нафта, да се врши целосно еколошки, со котел кој како енергенс користи биогориво (овошни семки). – „Од проектот беа обезбедени 2,3 милиони денари, а општината партиципираше со 770 илјади денари“, рече Беличанец.

Во името на Германското друштво за интернационална соработка и Швајцарската агенција за развој и соработка, говореше Илија Саздовски, национален координатор на Отворениот регионален фонд за Југоисточна Европа за енергетска ефикасност на ГИЗ. Тој посочи дека е задоволство да се излезе во пресрет на одличната идеја, со која аплицираше општина Кисела Вода - користењето на отпадната биомаса на јавните објекти за греење. Со тоа се придонесува и за остварување на целите на нашата земја за поголемо искористување на обновливите извори на енергија и примена на мерките за енергетска ефикасност, чија примена од страна на локалните власти има многу големо значење. Тој посочи дека конкретно, со реализацијата на проектот во оваа градинка ќе се заштедат најмалку 50-тина проценти од средствата и енергијата што досега се трошела и дека повеќе од 100-тина семејства од општината ќе бидат горди што нив-

of rational, planned and economical use of energy sources by implementing energy efficiency measures, which brings about financial savings to the municipality. Precisely of that, the municipality shall keep on applying for project funds in this area and will invest its own funds, particularly for heating needs in schools and public kindergartens. She voiced great satisfaction that precisely the youngest will enjoy this project's benefits, which contributed for the building constructed back in 1979 to be provided with a completely modified facade and external carpentry, whereas heating, unlike with oil as up to present, shall be ecologically provided in its entirety, with a boiler which uses bio fuel (fruit seeds) as an energy source. "2, 3 million MKD were provided by the project, while 770 thousand MKD by the municipality" added Belicanec.

Ilija Sazdovski, the National Coordinator of the Open Regional Fund for South East Europe on Energy Efficiency of GIZ talked on behalf of the German Society for International Cooperation and the Swiss Agency for Development and Cooperation. He is pleased by the excellent idea, by which the Municipality of Kisela Voda applied – the use of waste biomass of public heating facilities. Hence, it contributes to the achievement of our country's goals to greatly use renewable sources of energy and apply energy efficiency measures, whose application by municipalities has an enormous significance. He highlighted that precisely with the project implementation in this kindergarten at least 50 percent of funds and the consumed energy so far will be saved, and over 100 households in this municipality will take pride in the fact that their children attend lectures in a facility with improved internal capacities. At the end

ните деца ќе доаѓаат во објект со подобрен внатрешен комфор. На крајот од свеченоста најмладите од градинката се заблагодарија на свој начин, преку мала приредба во која ја славеа пролетта и чистата животна средина.

Регионалниот проект „Енергетска ефикасност во општинските асоцијации“, е финансиран од страна на Германското министерство за економска соработка и развој и Швајцарската агенција за развој и соработка, а го спроведува Германското друштво за интернационална соработка во соработка со ЗЕЛС, преку Отворениот регионален фонд за Југоисточна Европа за енергетска ефикасност.

of this ceremony, the youngest from this kindergarten expressed their gratitude in their specific way, by staging a short performance celebrating the spring and the pristine environment.

The regional project “Energy Efficiency in Municipal Associations” is financially supported by the Federal German Ministry for Economic Cooperation and Development and the Swiss Agency for Development and Cooperation, implemented by the German Society for International Cooperation in collaboration with ZELS via the Open Regional Fund for South East Europe on energy efficiency.

СОВЕТУВАЊЕ ЗА ПРИМЕНА НА ИЗМЕНИТЕ ВО ЗАКОНОТ ЗА ГРАДЕЊЕ

COUNSELLING ON APPLICATION OF AMENDMENTS TO THE LAW ON CONSTRUCTION

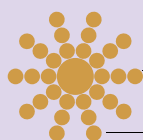
На 29 март, 2016 година, во просториите на ЗЕЛС Тренинг центарот беше одржана работна средба - советување за примената на измените во Законот за градење, кои се однесуваат на постапката за издавање на одобрение за надградба на објекти со намена за домување во станбени куќи (A1). На советувањето беа поканети по двајца претставници од сите општини, од одделенијата за урбанизам, кои беа распоредени во три групи. Тие имаа можност со претставниците од Министерството за транспорт и врски да се консултираат за сите нејасни прашања од примената на законските измени.

Претставниците од Министерството за транспорт и врски, на почетокот на советувањето ги изнесоа законските измени, односно укажаа во кои случаи и за кои објекти се применуваат измените, потоа говореа за потребната документација и за одобрувањето на идејниот проект. Беше посочено дека законските измени се применуваат доколку надградбата не е предвидена во планската документација, доколку постојниот објект е со утврдено право на сопственост во јавната книга за запишување на правата на недвижности и со надградбата не се нарушуваат стандардите и нормативите за објектите со намена домување во станбен објект (A1) по однос на дозволената височина (катови и метри) и бројот на станбени единици, кои се утврдени во стандардите и нормативи за урбанистичко планирање (П+2+Пк,10,20м, 4 станбени единици). Потоа беше истакнато дека овие измени се однесуваат за објекти изградени со одобрение или легализирани.

On March 29, 2016 a working meeting-counselling was held in ZELS Training Centre premises on the application of amendments to the Law on Construction, pertaining to the procedure of issuing approvals for superstructure of buildings intended for housing in residential houses (A1). Two representatives of all municipalities from urbanism departments, divided into three groups, were summoned at this counselling. They were able to consult the representatives of the Ministry of Transport and Communications concerning all unclear issues from the application of legal amendments.

The representatives of the Ministry of Transport and Communications presented at the onset of this counselling the legal amendments, thereof pinpointing in which cases and buildings are such amendments applied. Later on, they spoke of required documentation and approval of the conceptual project design. It was accentuated that legal amendments are applied if superstructure is not envisioned in the planning documentation; if the existing building has established the ownership right in the public book for registration of the right over real estates and provided that the superstructure does not breach the standards and norms of buildings intended for housing in residential houses (A1) in terms of the height allowed (floors and meters) and the number of residential units defined within urban planning standards and norms (basement+2 floors+attic,10,20 m, 4 residential units).

Later on, these amendments were emphasized to refer to buildings constructed by approvals or legalized ones, located

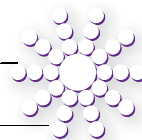

зирани, кои се наоѓаат надвор од плански опфат на планска документација, како и во рамките на плански опфат на планска документација, но доколку објектот не е вклопен во планската документација, а за кој не се утврдени дозволените максимални параметри по однос на висината (катови и метри) и бројот на станбени единици, кои можат да се утврдат за овој вид на објекти согласно со стандардите и нормативите во Правилникот за стандарди и нормативи за урбанистичко планирање. Во однос на потребната документација во измените е утврдено дека следниве документи треба да се достават до општината: основен проект со позитивен извештај за ревизија; одобрен идеен проект; изјава од проектантот под кривична и материјална одговорност со која се потврдува дека постојната состојба на објектот е веродостојно прикажана во основниот проект; позитивно мислење за проектираниот степен на механичка отпорност, стабилност и сеизмичка заштита на градбата; имотен лист за постојниот објект на кој ќе се врши надградбата со утврдена намена семејно домување во станбени куќи (A1) и со утврдено право на сопственост на инвеститорот; согласност за надградба на сопственикот на постојниот објект, доколку истиот не е инвеститор; конзерваторско одобрение издадено од Управата за заштита на културно наследство и изјава од барателот за веродостојноста на проект, докол-

out of the planning coverage in the planning documentation, as well as in the frames of planning coverage in the planning documentation given that the building is not incorporated in the planning documentation, without having defined maximum allowed parameters in terms of height (floors and meters) and the number of residential units that could be defined for this type of buildings in compliance with the standards and norms in the Rulebook of urban planning standards and norms.

It is stipulated in the amendments that the following necessary documentation should be submitted to the municipality: basic project with positive audit report; approved conceptual project design; declaration from a project designer under criminal and material liability verifying that the existing state of the building is trustworthily illustrated in the basic project; positive opinion about the projected level of mechanical resistance, stability and seismic protection of the construction; property list of the existing building over which superstructure will be applied via a defined purpose – family housing in residential houses (A1) and an established ownership right of the investors; consent for superstructure by the owner of the existing building, if he/she is not an investor; conservatory permission issued by the Cultural Heritage Protection Office, and declaration from the project's trustworthiness submitter if a request is submitted

ку е поднесено барање за надградба на објект кој претставува заштитено недвижно културно наследство со Закон.

Во однос на многуте поставени прашања беше изнесено и дека надзорот на изградбата на надградбата не е задолжителен доколку бруто развиената површина на надградбата не е поголема од 300 м квадратни. Надградбата се става во употреба и се запишува во јавната книга за запишување на правата на недвижности, врз основа на извештај за извршен технички преглед од надзорен инженер. Присутните изнесоа и одредени спорни случаи од примената на законските измени за кои се консултираа со претставниците од Министерството за транспорт и врски, а исто така претставниците од локалните власти имаа можност и меѓусебно да разменат искуства на оваа тема.

to superstructure of a building that is regarded an immovable cultural heritage protected by law.

Concerning many raised questions, it was highlighted that supervision over the building superstructure is not compulsory if the gross developed superstructure area does not exceed 300 square meters. The superstructure is put into function and registered in the public book for registration of the right over real estate on the basis of a report on conducted technical examination by a supervision engineer.

The attendants presented certain contesting cases in applying legal amendments upon which they consulted the representatives of the Ministry of Transport and Communications, while municipal representatives were able to mutually exchange experience in this field.

КВАЛИТЕТНАТА УСЛУГА НА СЕРТИФИЦИРАНИТЕ МОДЕРАТОРИ ЗНАЧАЕН ФАКТОР ЗА ПОГОЛЕМА ПРИМЕНА НА „ФОРУМИТЕ ВО ЗАЕДНИЦИТЕ“ ВО ОПШТИНИТЕ

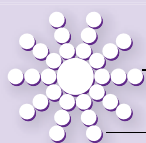
THE QUALITATIVE SERVICE OF CERTIFIED MODERATORS, A VITAL FACTOR FOR GREATER IMPLEMENTATION OF THE “COMMUNITY FORUMS” IN MUNICIPALITIES

ЗЕЛС продолжува со реализација на активности за подобрување на квалитетот на услугите на сертифицираните модератори за спроведување на граѓанската алатка „форуми во заедницата“. На 23 март, 2016 година, во просториите на ЗЕЛС тренинг центарот беше одржана работилница на која беа поканети сите 37 сертифицирани модератори, претставниците од Швајцарската агенција за соработка и развој (СДЦ), од Единицата за координација на форумите, како и експерти на програмата, со цел да се овозможи размена на искуствата од досегашното спроведување на форумските сесии во општините, да се изнесат предизвиците, но и да се утврдат начините на нивно натамошно надминување. На овој начин, ЗЕЛС постепено ја зацврстува својата улога на сигурен партнер кој ќе продолжи да ја поддржува реализацијата на оваа граѓанска алатка во општините, како важен сегмент од зацврстувањето на граѓанското учество во донесувањето на одлуките на локално ниво, да обезбедува транспарентно работење на општините и да претставува значаен сегмент од демократијата на целокупното општество.

На работилницата присутните дискутираа за начините како општините помасовно да го применуваат овој граѓански концепт и за можностите за подобрување на самиот модел на одржување на форумските сесии и по завршувањето на десетгодишната донаторската поддршка, кога локалните власти добиваа и финансиска поддршка при спроведувањето на форумските сесии. Беше заклучено дека е потребно навремено и комплетно информирање на градоначалникот за придобивките од примената на оваа алатка, зајакнување на улогата на општинските координатори, како етаблирани претставници од општината кои ќе умеат да ја подигнат свес-

ZELS continues conducting activities for improving the quality service of certified moderators for the implementation of the civic tool “The Community Forums”. On March 23, 2016 a workshop was held in ZELS Training Centre premises, at which all 37 certified moderators were summoned as well as representatives of the Swiss Agency for Development and Cooperation (SDC), the Forum Coordination Unit and Programme experts with the aim of enabling an exchange of experience from the implementation of forum sessions so far; express challenges and define ways of overcoming them. This way, ZELS gradually fosters its role of a reliable partner who will keep on supporting the implementation of this civic tool in municipalities, as a vital segment in the empowerment of civic participation in the decision-making process at local level; provides transparent work of municipalities, and is regarded a vital segment in the democratization of the entire society.

At the workshop, the participants discussed ways in which municipalities might apply this civic concept to the greatest extent and possibilities for improving the very model of delivering forum sessions even after the termination of the ten-year donor support, a period during which municipalities were financially supported to implement the forum sessions. Hence, concluded was the necessity for: - the mayor to be timely and thoroughly notified about the benefits from applying this tool; empowerment of the role of municipal coordinators as established municipal representatives who can raise the awareness of the local administration and councillors of the need to increase the

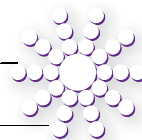
та кај локалната администрација и советниците за потреба од зголемување на процентот на донесени одлуки на локално ниво, во кои бил слушнат гласот и предлогот на граѓанинот; добро обучени тимови на локално ниво кои на едноставен начин би ги пренеле предлозите од општината, особено оние кои се однесуваат на буџетот на локалната власт пред населението; потоа поголема соработка меѓу општините кои спроведуваат форуми, со поканување на претставници од соседните општини за да добијат поголеми искуства за примената на форумите и обезбедување на “Budget friendly” обука за клучните лица од страна на општината (одговорни за финансии, општински координатор) во делот на соодветно преставување на буџетот пред граѓаните.

Во однос на зајакнување на капацитетите на сертифицираните модератори, беше посочена важноста од меѓусебна континуирана координација и размена на искуства, што впрочем ЗЕЛС од минатата година интензивно го поддржува. Искусни модератори и на оваа работилница презентираа за научените лекции и предизвици со кои се соочувале тие во изминативе години при модерирањето на различните видео-

percentage rate of reached decisions at local level, having taken into account the vote and proposal of citizens; well-trained teams at local level who can simply exchange the municipal proposals, especially those referring to the municipal budget before the citizens; better cooperation between municipalities that implement these forums; extending invitation to representatives of neighbouring municipalities to gain further experience in applying the forums and providing a budget-friendly training for key municipal entities (persons in charge of finance, municipal coordinators) in the section of appropriate presentation of the budget before the citizens.

As regards the capacity strengthening of certified moderators, emphasis was placed on the importance of continual mutual coordination and exchange of experience, that ZELS commenced supporting the year before. At this workshop, experienced moderators presented learnt lessons and challenges they had been facing in recent years whilst moderating various types of forums. Furthermore, they spoke of timely informing of

ви форуми. Навремено информирање за што поголемо присуство на модераторите на сесиите на своите колеги, и кога тие не модерираат, со цел стекнување на поголемо искуство за успешно справување и натамошното реализирање на форумите и улогата на модераторот да не биде само координатор на сесиите, туку и тој да ги поттикнува локалните власти да се соочат што повеќе со своите граѓани при донесувањето на важни одлуки од значење за граѓаните, посочувајќи ги ползностите што ги обезбедува „форумот во заедницата“.

greater attendance of moderators at the sessions of their counterparts, even when they do not moderate, with the aim to gain more experience and effectively manage and further implement these forums. The moderator should not solely be a coordinator of sessions. Instead, he/she shall encourage local authorities to confer with their citizens throughout the adoption of vital decisions for them, accentuating the advantages provided by “The Community Forums”.

СРЕДБА НА ПРЕТСТАВНИЦИ ОД ЛОКАЛНАТА ВЛАСТ СО ОДГОВОРНИТЕ ЛИЦА ОД СЕКТОРОТ ТРЕЗОР ОД МИНИСТЕРСТВОТО ЗА ФИНАНСИИ

MEETING BETWEEN MUNICIPAL REPRESENTATIVES AND PERSONS IN CHARGE OF THE TREASURY DEPARTMENT OF THE MINISTRY OF FINANCE

Членови на Управниот орган на Мрежата на финансиски работници, при ЗЕЛС на 14 март, 2016 година, во Министерството за финансии, остварија средба со државните советници од ова министерство, од областа на трезорското и буџетското работење. Средбата беше иницирана од страна на ЗЕЛС, заради потребата од разрешување на предизвиците поврзани со несоодветната комуникацијата на финансиските работници од општините со овој сектор, како и потребата од отворање на дискусија за барањето за менување на Упатството за начинот на трезорско работење, во делот што се однесува на локалните власти.

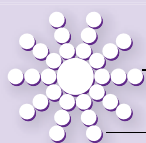
Од секторот Трезор, од Министерството за финансии, посочија дека на општините ќе им достават електронски адреси од вработени, преку кои полесно ќе се реализира комуникацијата за отстранување на предизвиците, при што побараа поголема толеранција од локалните власти во овој период, поради спроведувањето на реорганизација во Секторот.

По однос на начинот на трезорското работење наведено во Упатството, беше нагласено дека истото мора да се почитува. Сепак беа прифатени и некои барања од општините. Беше нагласено дека ќе биде овозможен поголем број на ургентни, итни плаќања за реализирање на девизните дознаки, за плаќања по кредитните обврски со девизна клаузула, како и за плаќањата по основ на данок на додадена вредност и царина. За делот од трезорското работење, кое се однесува на извршните судски налози, насоки за постапување заради олеснување на постапката, ќе бидат дадени во годишниот циркулар за 2017 година. Сепак, заради евиденција на донациите, трансферот на средства од основниот буџет кон сметката за донација ќе се извршува како и досега и покрај проблемите кои се јавуваат. На барањето за овозможување на електронско плаќање на помали износи, заради заштеда на време и средства, претставниците на Министерството истакнаа дека се планира редизајнирање на системот во кој би можело да се предвиди и оваа можност во иднина. Претставниците од општините побараа стручни лица од ова министерство да одржат обуки за финансиските работници од општините, за програмата е - обврски, заради пријавување на преземените обврските на обрасците О1 и ПО1. Беше постигната начелна согласност, а целокупната организација ќе се реализира од страна на ЗЕЛС тренинг центарот.

The members of the managing organ of the Network of Financial Professionals of ZELS held a meeting on March 14, 2016 in the Ministry of Finance with national councillors from within this Ministry in the area of treasury and budget operations. The meeting was initiated by ZELS for the need of resolving challenges related to inappropriate communication between municipal financial professionals of this department as well as the need of opening a discussion on the request to alter the Guide on the manner of treasury operations in the section referring to local authorities.

From within the Treasury Department of the Ministry of Finance, they pinpointed that electronic addresses of employees will be disseminated to municipalities aiming at easier communication to overcome challenges. Hence, they required more patience from municipalities in this period due to the re-structuring of this department.

As regards the manner of treasury operations identified in the Guide, it was emphasized that the same must be observed. Additionally, some municipal requests were approved. Therefore, a greater number of urgent payment for implementation of foreign exchange remittances will be provided, including credit payment via foreign exchange clause, and payment of value added tax and customs tax. As far as treasury operations were concerned, related to executive injunctions, action guidelines for easier procedure will be provided in the annual circular 2017. Moreover, in view of donation evidence, the transfer of funds from basic budget to the donation account will be carried out as up to present, despite issues that arise. Regarding the request to enable electronic payment in lower amount, in order to save time and funds, the representatives of this ministry emphasized that the system is planned to be re-developed so that this possibility might be considered in the future. Municipal representatives requested vocational entities from this ministry to deliver trainings for municipal financial professionals on the program of e-obligations to report undertaken obligations according to the forms O1 (form of undertaken obligations) and PO1 (form for reporting multi-annual obligations). In principle, consent was reached for the overall organization to be conducted by the ZELS Training Centre.

ИЗНЕСЕНИ РЕШЕНИЈА И ПРЕДЛОЗИ ЗА ПОУСПЕШНА РЕАЛИЗАЦИЈА НА БУЏЕТСКИТЕ ФОРУМИ

PRESENTED SOLUTIONS AND PROPOSALS FOR BETTER IMPLEMENTATION OF BUDGET FORUMS

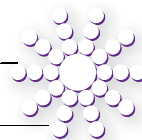

Вкупно 90 учесници, меѓу кои општински координатори, претставници на одделенијата за финансии и буџет и на невладиниот сектор од општините Кривогаштани, Карбинци, Василево, Демир Капија, Врапчиште, Росоман, Македонски Брод, Конче, Делчево и Пробиштип, присуствуваа на средбата на која беа разменувани искуства од спроведувањето на буџетските форумски процеси. Станува збор за претставници од 10-те општини кои учествуваат во програмата „Форуми во заедницата“ во рамките на тековниот циклус на општини за спроведување на буџетски форумски процес за 2015/2016 година. Средбата имаше за цел да се изнесат предизвиците при реализацијата на 5-те сесии од буџетскиот форумски процес, што овие општини самостојно го спроведуваат и да се иницираат предлози и решенија за нивна натамошна поуспешна реализација.

Во месец април ќе бидат утврдени нови 10 општини, кои се пријавиле и ги исполниле условите од конкурсот за спроведување на буџетскиот форумски процес за 2016/2017 година, со што се предвидува да се заокружи повеќе од десетгодишната поддршка на Швајцарската агенција за поддршка и развој (СДЦ) во делот на институционализација на алатката за граѓанско учество „форуми во заедницата“ во општините. Во следниот период ЗЕЛС ќе биде институцијата која на општините ќе им дава поддршка да продолжат и помасовно да ја користат оваа граѓанска алатка. Всушност и претставникот од ЗЕЛС на оваа работилница, говореше за активностите што ЗЕЛС ги презема во овој правец, како и во делот на подобрување на квалитетот на услугата на сертифицираните форумски модератори. Беше посочено дека досега 59 општини, направиле измени во својот статут и „форуми во заедницата“ го утврдиле како уште една алатка за граѓанско учество, со што се потврдува јакнење на транспарентното работење и на демократските процеси на локално ниво. На средбата присуствуваа и сертифицираните модераторите и ко-модераторите на форумските процеси, претставници на СДЦ и на Единицата за координација на форумите (ЕКФ).

A total of 90 participants, among whom municipal coordinators, representatives of departments of finance and budgets from the non-governmental sector of the municipalities of: Krivogastani, Karbinci, Vasilevo, Demir Kapija, Vrapciste, Rosoman, Makedonski Brod, Konce, Delcevo and Probistip participated at the meeting at which experience was exchanged from the implementation of the budget forum process. It's about the representatives of 10 municipalities which take part in the "Community Forums" Programme within the current cycle of municipalities for implementing the budget forum process 2015/2016. The meeting aimed at presenting challenges whilst delivering 5 sessions of the budget forum process, which are individually delivered by these municipalities, and to initiate proposal and solutions for their further successful implementation.

In April, 10 new municipalities will be selected, having applied and met the criteria as laid down in the advertisement for implementation of the budget forum process 2016/2017, which envisages the completion of an over ten-year support by the Swiss Agency for Development and Cooperation (SDC) in terms of institutionalizing the tool for civic participation "The Community Forums" in municipalities. In the forthcoming period, ZELS is going to be the institution that supports municipalities to keep on massively using this civic tool. In actuality, the representative of ZELS spoke of the activities of ZELS at this workshop in the area of improving the quality service of certified forum moderators. It was pointed out that so far 59 municipalities have made amendments to their statute, having established "The Community Forums" as a further tool for civic participation that confirms the fostering of transparent work and of the democratization process at local level. The meeting was also attended by certified moderators and co-moderators of forum processes, representatives of SDC and the Forum Coordination Unit (FCU).

ПОДДРШКА НА АСОЦИЈАЦИИТЕ НА ЛОКАЛНИТЕ ВЛАСТИ ЗА ЛОБИРАЊЕ СО ЦЕЛ ПРЕЗЕМАЊЕ НА МЕРКИ ЗА ЕНЕРГЕТСКА ЕФИКАСНОСТ НА ЛОКАЛНО НИВО

SUPPORT TO MUNICIPAL ASSOCIATIONS IN LOBBYING FOR UNDERTAKING ENERGY EFFICIENCY MEASURES AT LOCAL LEVEL

„Енергетска ефикасност во асоцијациите на локалните власти“ (Energy efficiency in municipal associations – EeMA) е регионалниот проект во кој, заедно со асоцијациите од Албанија, Косово, Србија, Црна Гора и Босна и Херцеговина, е вклучен и ЗЕЛС. Во рамките на реализацијата на последната фаза од проектот, од 21-23 март, 2016 година, беше организирана средба на претставници од сите асоцијации, кои во просториите на Постојаната конференција на градови и општини на Република Србија говореа за улогата на асоцијациите на локални власти во лобирањето и поддршката што тие треба да им ја дадат на своите членки – општините, за обезбедување на што поголема посветеност за реализација на проекти за енергетска ефикасност и заштита на животната средина. Притоа, беше презентирана и предлог-стратегија за застапување и лобирање на асоцијациите, во која, меѓу другото, се утврдени и целите и алатките на лобирањето за намалување на потрошувачката на загадувачките извори, а поголема примена на обновливите извори на енергија, потребата од усогласување на европското со локалното законодавство, како и законски законски измени и подготовка на стратегии и проекти на асоцијациите и на општините во оваа насока.

Претставниците од асоцијациите имаа можност и непосредно да се запознаат со успешното дејствување на една локална власт, при што како добра практика беше земен примерот со српската општина Врбас, во која поради високата свест на избраните претставници во локалната власт за заканите од климатските промени, но и ефикасните заштеди од преземени мерки за енергетска ефикасност, основана е посебна Канцеларија на енергетска ефикасност. Беше посочено дека оваа општина има воспоставен систем за управување со енергијата, како и систем на континуирано следење на енергетската потрошувачка. Со примена на мерките за енергетска ефикасност и користењето на обновливите извори на енергија, еколошки прифатливи горива за објектите кои се наоѓаат во сопственост на општината, направени се огромни финансиски заштеди за општината и намалено е штетното влијание врз околината, како дополнителна ползност за граѓаните и заедницата. Оваа општина со сопствениот пример, но и со други мерки значително дејствува и во зајакнувањето на свеста на граѓаните за што поголема примена на мерките за енергетска ефикасност и во индивидуално, па и колективно думување.

“Energy Efficiency in Municipal Associations – EeMA” is the regional project in which ZELS is included together with associations of Albania, Kosovo, Serbia, Montenegro and Bosnia and Herzegovina. In the frames of the implementation of the last project phase, a meeting took place on March 21-23, 2016 in the premises of the Permanent Conference of Cities and Municipalities of the Republic of Serbia between representatives of all associations, who spoke of the role of municipal associations in the lobbying process and the support they shall give to their members-municipalities to provide further commitment to the implementation of projects on energy efficiency and environmental protection. Furthermore, the draft-strategy of associations on advocacy and lobbying was presented, which inter alia, comprises of defined goals and lobbying tools to reduce the consumption of polluting sources and increase the usage of renewable sources of energy, the need of harmonizing the EU legislation with the national one as well as legal amendments and preparation of strategies and projects of associations and municipalities in this field.

The representatives of associations had the opportunity to be directly acquainted with the successful operation of a certain municipality, taking the Serbian municipality of Vrbas as an example of a good practice since the high level of awareness of elected municipal representatives of the threats to climate changes and efficient savings from undertaken energy efficiency measures, a special Office of Energy Efficiency was established. This municipality was accentuated to have set up an energy management system and a system for continual monitoring over energy consumption. By applying energy efficiency measures and using renewable energy sources, the municipality has saved enormous funds, while the impact on the environment has been reduced, which is an additional advantage for the citizens and the community.

Via its own example and other measures, this municipality operates significantly to foster the awareness of citizens to keep on applying energy efficiency measures in individual and collective housing.

ГРАДЕЊЕ НА СИСТЕМИ ЗА БРЗО И КВАЛИТЕТНО ЗАДОВОЛУВАЊЕ НА ОБРАЗОВНИТЕ ПОТРЕБИ ЗА ПАЗАРОТ НА ТРУДОТ

BUILDING SYSTEMS FOR SWIFT AND QUALITATIVE SATISFACTION OF EDUCATION NEEDS IN THE LABOUR MARKET

Како нашето образование да биде адекватен сервис на потребите на стопанството и како да се создаде функционален механизам за навремено обезбедување на квалитетни кадри, но и квалитетни институции кои ќе нудат модерен и ефикасен начин на стекнување на знаења и вештини, беше дел од дискусијата што се водеше во просториите на ЗЕЛС на работилницата организирана во рамките на проектот „Јакнење на доживотното учење преку модернизација на системот за стручно образование и обука и образование на возрасни“. Станува збор за новиот проект на Министерството за образование, што го спроведува Британскиот совет, во партнерство со DVV International и Центарот за доживотно учење, преку кој треба да се придонесе кон јакнењето на сеопфатниот и интегриран систем за доживотно учење, со фокус на стручното образование и обука и образованието на возрасните, преку воспоставување на динамична врска меѓу образованието и промените во социјалната сфера и на пазарот на трудот.

Потојповод беа повикани претставници од повеќе релевантни институции: Министерство за образование, Министерство за локална самоуправа, Центарот за стручно образование, Агенцијата за вработување, од институциите-партнери на проектот, како и одговорните лица за образование од 13 општини во кои има Отворени граѓански универзитети, заедно со менаџерите на овие институции. Со цел создавање на појасна слика за актуелната состојба на поддршката на локалната власт за ефикасно задоволување на потребите на пазарот на трудот, ЗЕЛС обезбеди и претставници од одделенијата за локален економски развој од три општини, со цел тие да ги пренесат своите активности на ова поле. Двете од овие општини: Велес и Богданци, го имаат регионалниот сертификат за општина која ја поддржува бизнис заедницата (БФЦ сертификат), а во општина Битола оваа постапка е во фаза на реализација. Претставниците од ЛЕР одделија ги истакнаа напорите во однос на собирањето на попрецизни податоци за невработените лица, нивната стручна подготовка, потребата од нивна преквалификација и доквалификација, но притоа беа изнесени и предизвиците со кои се соочуваат во однос на бизнис заедницата, која најчесто не е подготвена да обезбеди финансиска или друг вид на поддршка за обучување на овие лица. Беа посочена и потребата од законско утврдување на организирање на мерките за осигу-

How could our education become an appropriate service of business needs; how to create a functional mechanism for timely provision of a qualitative staff and qualitative institutions that will offer a modern and efficient manner to gain knowledge and skills was part of the discussion led in ZELS at the workshop delivered in the frames of the Project “Enhancing Lifelong Learning through modernizing the Vocational Education Training and Adult Education Systems”. This is the new project of the Ministry of Education implemented by the British Council in partnership with DVV International and the Centre for Lifelong Learning, which shall contribute to the enhancement of the comprehensive and integrated lifelong learning system focusing on vocational education and training and education of adults by establishing a dynamic connection between education and changes in the social sphere and the labour market.

On this occasion, summoned were representatives of many key institutions: the Ministry of Education; the Ministry of Local Self-Government; the Centre for Vocational Education; the Employment Agency; project partner institutions; people in charge of education from 13 municipalities with established open civic universities (OCU) as well as their headmasters. With the aim to create a clear state of play of the support to the municipality to efficiently meet the needs in the labour market, ZELS engaged representatives of departments for local economic development from three municipalities to present their activities in this area. Two of these municipalities: Veles and Bogdanci have obtained the regional certificate of a municipality that supports the business community (the BFC), while in the Municipality of Bitola this procedure is undergoing its implementation phase. The representatives of LED departments emphasized the efforts made in terms of collecting concise data for the unemployed; their vocational training; the need for their re-qualification and additional qualification; as well as challenges they encounter in the business community which is most frequently not ready to provide financial or any other type of training support to these entities.

Emphasis was also placed on the need for legal stipulation of the arrangement of insurance and safety measures

рување и безбедност на практикантите кај работодавачите за стекнување на практично искуство, кое треба да биде усогласено и со одредени бенефиции за таквите стопански субјекти. Беше укажано дека голем број на општини со сопствени финансиски средства обезбедуваат бесплатни обуки за возрасните, за изучување на странски јазици, или оспособување за користење на ИТ технологијата, но проблемите настануваат кога е потребна стручна квалификација за која нема соодветна установа која тоа ќе го реализира во општината или пак, нема такво занимање. Високиот процент на лица кои се со основно образование или не го дооформиле, укажуваат дека треба да се посвети поголемо внимание на образованието на возрасните и градењето на квалитетни институции кои ќе може тоа соодветно да го реализираат. Во тој контекст, претставниците од Отворените граѓански универзитети ги изнесоа предизвиците со кои тие се соочуваат и нивното маргинализирање од законски аспект, но и од страна на локалната заедница. Од постојните 13 вакви институции само четири добија поддршка од локалната власт, односно таа ги презеде основачките права, а поголем дел од останатите сè уште имаат нерешен правен статус. Беше посочен и член 11 од Законот за образование на возрасни, каде се утврдени надлежностите на локалната власт во областа на образованието на возрасните. Утврдено е дека Советот на општината врши анализа на потребите на пазарот на трудот и ги искажува потребите за согледувањата на Центарот за образование на возрасни, а може и да основа општински центар за образование на возрасни. Претставниците од локалната власт посочија дека континуирано, секоја година до МОН упатуваат предлози во согласност со потребите на пазарот на трудот, за креирање на адекватна уписна политика за средните училишта, но речиси многу ретко тие предлози наидуваат на прифаќање од МОН. На работилницата беа презентирани и целите на проектот, потоа Стратегијата за развој на ОГУ, а беше изнесена и добра практика на функционирање на вакви центри во Германија. Работилницата отвори многу прашања, при што беше заклучена потребата од надминување на недоволната меѓусебна комуникација на релевантните институции и посериозна посветеност на ова прашање, со оглед на брзата промена на образовните потреби на пазарот на трудот и подигањето на старосната граница на населението и во нашата земја.

of practitioners at employers to gain practical experience, which must be also harmonized with certain benefits for such business subjects.

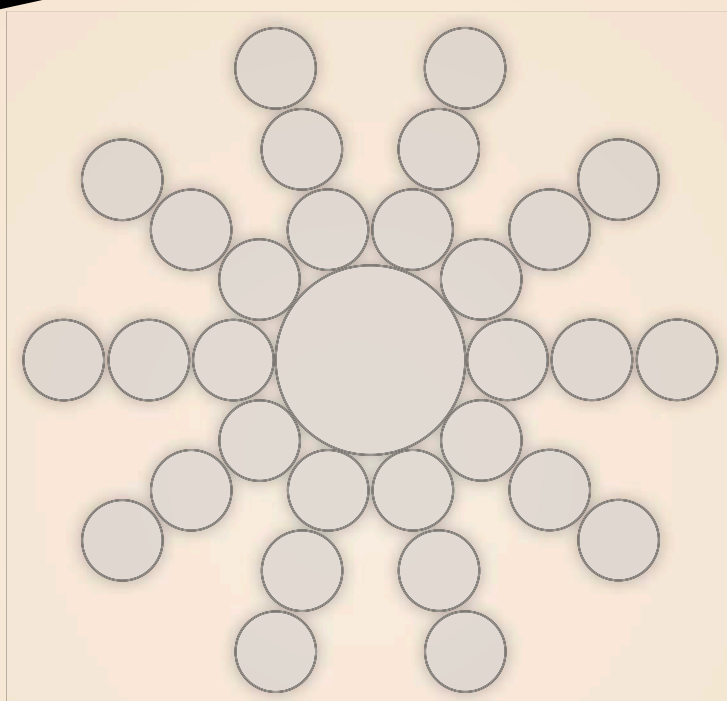
It was pointed out that many municipalities provide free trainings for adults for foreign language learning or training on utilization of IT with their own funds. However, issues arise when vocational qualification is required for which there is no competent institution that could offer that within the municipality or when no such a profession exists.

The high level of entities that have completed their primary education or failed to do so emphasize the need to pay considerable attention to adult education and to build qualitative institutions that may properly accomplish this process.

In this context, the representatives of open civic universities presented the challenges they face and their marginalization from the legal aspect by the local community, too.

Of the existing 13 institutions, solely four have received support by the municipality, i.e. it has undertaken the right of establishment, whereas most of them have not yet solved the legal status. Article 11 to the Law on Adult Education was underlined, as it defines the municipal competencies in the area of education of adults. It was ascertained that the municipal council conducts an analysis on labour market needs and expresses the need for viewpoints by the Centre for Adult Education and may establish a municipal centre for adult education.

The municipal representatives highlighted that they submit proposals each year to the Ministry of Education and Science (MES) in line with labour market needs aiming at creation of an adequate registration policy in secondary schools, but seldom are such proposals approved by the MES. The project objectives and the Development Strategy of OCU were both presented at the workshop, including the good practice in the functionality of such centres in Germany. The workshop opened many questions, thus concluding the need to overcome the insufficient mutual communication between key institutions and pay grave commitment to this issue due to swift changes of educational needs in the labour market and the age limit increase of the population in our country.

**ЗАЕДНИЦА НА ЕДИНИЦИТЕ НА ЛОКАЛНАТА
САМОУПРАВА НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА - ЗЕЛС**

тел. +389 (0)2 30 99 033 / факс: +389 (0)2 30 61 994
ул. Копенхагенска бр. 5, п.фах 32, 1000 Скопје, Република Македонија
contact@zels.org.mk, www.zels.org.mk

**ASSOCIATION OF THE UNITS OF LOCAL SELF-GOVERNMENT
OF THE REPUBLIC OF MACEDONIA - ZELS**

tel. +389 (0)2 30 99 033 / fax: +389 (0)2 30 61 994
st. Copenhagenka 5, P.O. box 32, 1000 Skopje, Republic of Macedonia
contact@zels.org.mk, www.zels.org.mk